СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДЖАЗОВИЙ АНСАМБЛЬ
(«Музичне мистецтво естради та джазу (інструменталісти)»

Інформація про освітню програму	
Назва освітньої програми	Музичне мистецтво
Профілізація	Музичне мистецтво естради
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В5 Музичне мистецтво
Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський)
Форма здобуття освіти	Денна (очна), заочна
Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Алтухов Владислав Валерійович
Посада	Викладач кафедри оркестрових інструментів
Науковий ступінь, вчене та/або почесне звання	___
Профіль викладача	https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/mm/
e-mail	jazzpiano1968@gmail.com
Інформація про навчальну дисципліну	
Статус навчальної дисципліни	Обов’язкова освітня компонента фахової та практичної підготовки
Курс	1,2
Семестри	1,2,3
Обсяг навчальної дисципліни *(в кредитах ЄКТС/ в годинах)*	**9 кредитів ЄКТС (270 годин).**

	Для денної форми навчання: Аудиторна робота — 84 години, із них: практичні заняття — 84 години. Самостійна робота — 186 годин. **Для заочної форми навчання:** Аудиторна робота — 24 години, із них: практичні заняття — 24 години. Самостійна робота — 246 годин.
Мова викладання	Українська
Пререквізити	Опанування освітнього компонента «Джазовий ансамбль» ґрунтується на знаннях, уміннях і навичках, набутих на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, та міждисциплінарних зв'язках з освітнім компонентом «Виконавська майстерність» і освітніми компонентами професійної підготовки за фаховою профілізацією «Музичне мистецтво естради та джазу (інструменталісти)», зокрема «Оркестрова практика». Необхідними передумовами є володіння основами музично-теоретичного та художньо-виконавського аналізу, навичками інструментального й ансамблевого виконавства, читання нотного тексту, ансамблевих партій і цифрових позначень джазової гармонії, розуміння жанрово-стильових особливостей естрадної та джазової музики, основ імпровізації, джазового фразування, метроритмічної організації та ансамблевої взаємодії.
Постреквізити	Результати опанування освітнього компонента «Джазовий ансамбль» сприяють удосконаленню професійної виконавської та імпровізаційної майстерності, розвитку художньо-інтерпретаційної самостійності, ладогармонічного й метроритмічного мислення, навичок ансамблевої взаємодії, творчої комунікації, репетиційної роботи та реалізації спільної художньої концепції в естрадно-джазовому виконавстві. Набуті компетентності застосовуються під час опанування освітніх компонентів «Практика за фахом» і «Педагогічна практика», а також у процесі підготовки та реалізації творчого проєкту. Сформовані професійні компетентності забезпечують готовність до підсумкової атестації, зокрема публічної демонстрації творчого проєкту у формі концертного виступу, самостійної концертно-виконавської та педагогічної діяльності, реалізації мистецьких проєктів, а також подальшого професійного розвитку й продовження навчання на третьому (освітньо-науковому або освітньо-творчому) рівні вищої освіти.
Анотація	Дисципліна другого року магістратури є завершальним етапом формування професійної ідентичності музиканта-ансамбліста. Її зміст спрямовано на інтеграцію технічної майстерності, художньої концепції, дослідницької рефлексії та сценічної

	комунікації в цілісне авторське виконавське висловлювання. На цьому етапі викладач дедалі менше виконує функцію безпосереднього коректора й дедалі більше - функцію експертного партнера. Магістрант самостійно визначає проблему, добирає засоби її розв'язання, тестує альтернативні інтерпретаційні моделі, оцінює результат і несе професійну відповідальність за остаточне рішення. Центральною формою роботи є підготовка завершеної концертної програми, що демонструє здатність виконавця мислити великими драматургічними структурами, поєднувати різні джазові стилі, виконавські техніки й переконливо комунікувати власну художню позицію аудиторії.
Мета	Завершальне формування самостійного музиканта-ансамбліста магістерського рівня, здатного створити, дослідницьки обґрунтувати і публічно реалізувати індивідуальну художню концепцію, демонструючи концертну надійність, темброво-ритмічну зрілість, стильову компетентність і готовність до професійної та педагогічної діяльності.
Загальні компетентності	ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції. СК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики. СК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності. СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації. СК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету. СК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу. СК 10. Здатність до професійного саморозвитку та вдосконалення виконавської, педагогічної та дослідницької майстерності
Програмні результати навчання	РН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. РН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах. РН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та

	самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. РН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. РН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. РН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
Тематичний зміст навчальної дисципліни	Тема 1. Колективна імпровізація на певний музичний образ. Використовуються мажорні та мінорні лади та їх різновиди (гармонічні, мелодійні, альтеровані, блюзовий лад, штучні лади). Тема 2. Стильова імпровізація на певний музичний стиль. Імітація стильових рис джазу (блюз, свінг, боп, кул, фанк, фріджаз). Тема 3. Live Electronic імпровізація із застосуванням технічних засобів — семплінг, техніка лупов, ділей, гармонайзер, записи своїх імпровізацій та узгодження їх з грою інших студентів.
Види занять	Аудиторні: індивідуальні практичні заняття, Позааудиторні: систематична самостійна робота, робота з партитурою і нотним текстом, дослідницько-аналітична робота, аудіо- та відеорефлексія, підготовка концертної програми.
Методи навчання	**Практично-виконавські методи:** ансамблеве виконання та імпровізація у різних жанрах і стилях джазової музики; опрацювання джазового репертуару; розвиток навичок колективної імпровізації, свінгової пульсації, груву, синкопованої ритміки, характерної артикуляції та фразування; відпрацювання професійної взаємодії з учасниками ансамблю та ритм-секцією. **Словесні та наочно-демонстраційні методи:** пояснення, консультація, виконавський показ, обговорення художньо-виконавських завдань; прослуховування й аналіз аудіо- та відеозаписів джазових виконавців і ансамблів; порівняння інтерпретаційних та імпровізаційних рішень. **Проблемно-пошукові методи:** аналіз ладогармонічної структури, ритмічної організації, музичної форми та жанрово-стильових особливостей джазових творів; самостійний пошук імпровізаційних рішень, розвиток музичних мотивів, застосування варіаційних прийомів і розв’язання художньо-виконавських завдань. **Творчі та комунікативні методи:** колективна й стильова імпровізація, музичний діалог, творче експериментування, спільне формування художньо-інтерпретаційної концепції, взаємний слуховий контроль, узгодження виконавських рішень, моделювання репетиційних і концертних ситуацій.

Форми та методи оцінювання	Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання практично-виконавської та репетиційної роботи, індивідуальних і колективних імпровізаційних завдань, самостійної підготовки джазового репертуару, контрольних прослуховувань, художньо-виконавського аналізу та ансамблевої взаємодії. Враховуються виконавська й імпровізаційна майстерність, жанрово-стильова відповідність, метроритмічна точність, джазове фразування, свінг, грув, ансамблева злагодженість і художньо-інтерпретаційна самостійність. Семестровий контроль: у 1-му та 2-му семестрах — залік за накопичувальною системою; у 3-му семестрі — екзамен, що передбачає практичне виконання ансамблевої концертної програми. Підсумковий контроль: Екзамен у формі цілісного практичного виконання програми з професійним обґрунтуванням інтерпретаційної концепції.
Система та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента «Джазовий ансамбль» здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до чинних нормативних документів ХДАК. **У 1-му та 2-му семестрах — залік.** Оцінка формується за накопичувальною системою: практично-виконавська та репетиційна робота — до 40 балів, самостійна робота — до 30, контрольні прослуховування й імпровізаційні завдання — до 20, художньо-виконавський аналіз і самоаналіз — до 10 балів. **У 3-му семестрі — екзамен.** Поточний контроль — до 60 балів (колективна імпровізація — 20, стильова імпровізація — 20, творчі завдання із застосуванням музично-цифрових технологій — 20). Екзамен — до 40 балів, передбачає виконання джазової концертної програми. Максимальна кількість балів за кожний семестр — **100**, мінімальна для отримання позитивної оцінки — **60**. Деталізовані критерії оцінювання наведено в додатку 1.
Особливості та політики навчальної дисципліни	Навчання має індивідуалізований характер: репертуар і технічні завдання визначаються з урахуванням попередньої підготовки, творчої спеціалізації, професійних цілей і теми кваліфікаційної роботи здобувача. Магістрант має демонструвати здатність самостійно планувати довготривалий цикл підготовки, аргументувати редакційні й темброві рішення, вести професійну дискусію та рефлексувати власну виконавську практику. Дотримання академічної доброчесності, правил внутрішнього розпорядку, політик запобігання булінгу та врегулювання конфліктних ситуацій - відповідно до чинних нормативних документів ХДАК.
Правила етичного використання штучного інтелекту	Принципи відповідального та етичного використання ШІ в академічній діяльності учасників освітнього процесу ХДАК визначено в Положенні про використання технологій штучного

	інтелекту в освітньому процесі, науковій та мистецькій діяльності ХДАК: https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_shi_26.pdf. У процесі освоєння навчального курсу дозволяється використання ШІ як допоміжного ресурсу під час аналізу даних, проведення дискусій, обговорення ідей, вдосконалення стилю висловлювання та розширення лексичного запасу, автоматизованої перевірки граматики, структури та стилю своїх письмових робіт, створення мультимедійних матеріалів (анімації, відео чи інтерактивних презентацій), опрацювання та перекладу матеріалів іноземними мовами, пошуку релевантних наукових джерел за заданими критеріями, розробки ігрових сценаріїв, що сприяє розумінню різних ситуацій та розвитку стратегічного мислення, тощо. Водночас виконані здобувачами освіти завдання мають бути результатом власної оригінальної роботи. Неприпустимим є видання тексту, згенерованого ШІ або перефразованого ШІ вмісту інших джерел, за власну роботу. Здобувач освіти зобов'язаний критично перевіряти, редагувати та верифікувати будь-який контент від ШІ перед його використанням в навчальній роботі. Механічне відтворення генерованого тексту без аналізу є неприпустимим. Приховування факту використання ШІ є порушенням норм академічної доброчесності. У разі використання ШІ при виконанні усних чи письмових завдань здобувач освіти зобов'язаний повідомити про це викладача. При підготовці письмового твору автор зобов'язаний зазначити факт використання ШІ в тексті роботи (наприклад, у «Вступі», у розділі «Методологія», наприкінці практичної/самостійної роботи тощо), застосувавши таке формулювання: *«При підготовці цієї роботи автор використовував інструмент штучного інтелекту [назва, версія] (дата звернення: [дата]) для [мета: граматичне редагування тексту / систематизація джерел / інше]. Основний зміст роботи, включаючи аналіз, інтерпретацію даних і висновки, є результатом самостійної інтелектуальної праці автора. Автор перевірив та верифікував усі матеріали, отримані за допомогою ШІ.».* Під час виконання тестових завдань використання ШІ не дозволяється.
Рекомендовані джерела інформації	**Інформаційні ресурси** 1. Бібліотека Харківської державної академії культури. 2. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. 3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека ім. К. С. Станіславського. 4. Інтернет. Вікіпедія : вільна енциклопедія [Електронний ресурс] // http://ru.wikipedia.org/wiki/

	Категорії: Історія музики; Музиканти; Музиканти по країнах; Консерваторії за алфавітом тощо.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Джазовий ансамбль», затвердженої кафедрою Оркестрових інструментів Харківської державної академії культури 29 серпня 2026 року, протокол № 1.

Додаток 1

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни
«ДЖАЗОВИЙ АНСАМБЛЬ»
Фахова профілізація «Музичне мистецтво естради»

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-бальною накопичувальною системою відповідно до результатів роботи на практичних заняттях, виконання індивідуальних і колективних творчих завдань, самостійного опрацювання джазового репертуару, участі в репетиційному процесі, підготовки концертної програми та підсумкового екзаменаційного виконання.

Оцінювання враховує рівень професійної виконавської майстерності, володіння джазовою стилістикою та імпровізаційними техніками, гармонічне й метроритмічне мислення, ансамблеву взаємодію, самостійність художньо-інтерпретаційних рішень, здатність до творчого експериментування, використання сучасних музичних технологій та готовність до професійної концертної діяльності.

Поточне оцінювання — максимум 60 балів

Поточний контроль здійснюється протягом семестру шляхом оцінювання роботи здобувача на практичних заняттях, участі в ансамблевих репетиціях, виконання імпровізаційних завдань, презентації художньо-виконавських концепцій, аналізу аудіо- та відеозаписів, результатів самостійної роботи й контрольних прослуховувань.

Розподіл балів за темами:

1. Колективна імпровізація на певний музичний образ. Використовуються мажорні та мінорні лади та їх різновиди (гармонічні, мелодійні, альтеровані, блюзовий лад, штучні лади) — **20 балів**.
2. Стильова імпровізація на певний музичний стиль. Імітація стильових рис джазу (блюз, свінг, боп, кул, фанк, фріджаз) — **20 балів**.
3. Live Electronic імпровізація із застосуванням технічних засобів — семплінг, техніка лупів, ділей, гармонайзер, записи власних імпровізацій та узгодження їх із грою інших здобувачів — **20 балів**.

Разом — 60 балів.

Критерії поточного оцінювання

1. **Імпровізаційна майстерність і музичне мислення — до 15 балів.** Володіння ладогармонічними засобами джазової музики, здатність створювати логічно організовані імпровізаційні побудови, розвивати музичні мотиви, застосовувати варіаційні прийоми, демонструвати мелодичну винахідливість, гармонічну свободу та цілісність імпровізаційного висловлювання.
2. **Жанрово-стильова компетентність і виконавська техніка — до 15 балів.** Розуміння та переконливе відтворення особливостей блюзу, свінгу, бопу, кул-джазу, фанку, фрі-джазу та інших напрямів; володіння характерним фразуванням, артикуляцією, синкопованою ритмікою, свінговою пульсацією, грувом, тембровими й динамічними засобами виразності.
3. **Ансамблева взаємодія та творча комунікація — до 15 балів.** Здатність до колективної імпровізації, слухового контролю, взаємодії з партнерами, підтримання метроритмічної єдності та ансамблевого балансу; уміння реагувати на імпровізаційні пропозиції інших учасників, розвивати спільний музичний матеріал, забезпечувати цілісність ансамблевого виконання.
4. **Самостійність творчої роботи, експериментування та застосування сучасних технологій — до 15 балів.** Здатність самостійно формулювати творчі завдання, обґрунтовувати інтерпретаційні рішення, використовувати засоби Live Electronics, семплінгу, лупінгу, ефекти затримки та гармонізації відповідно до художньої

концепції; здійснювати аудіо- та відеофіксацію, аналізувати результати власної роботи, виявляти недоліки й визначати шляхи їх подолання.

Максимальна кількість балів за поточний контроль — 60.

Підсумкове оцінювання — екзамен (максимум 40 балів)

Підсумковий контроль проводиться у формі цілісного практичного виконання концертної програми з професійним обґрунтуванням художньо-інтерпретаційної концепції.

Екзамен передбачає демонстрацію професійної виконавської майстерності, здатності до самостійного художнього мислення, стильової компетентності, ансамблевої взаємодії, імпровізаційної свободи та сценічної комунікації.

Критерії підсумкового оцінювання

1. **Професійна виконавська та імпровізаційна майстерність — до 10 балів.** Технічна свобода, ритмічна точність, якість звуковидобування, володіння ладогармонічними засобами, логічність імпровізаційного розвитку, здатність до музичної імпровізації та творчого варіювання матеріалу.
2. **Жанрово-стильова відповідність і художня переконливість — до 10 балів.** Глибина розуміння джазової стилістики, переконливість відтворення характерних особливостей різних джазових напрямів, культура фразування, свінгова пульсація, відчуття груву, оригінальність художніх рішень і цілісність інтерпретаційної концепції.
3. **Ансамблева злагодженість і творча взаємодія — до 10 балів.** Метроритмічна узгодженість, ансамблевий баланс, синхронність виконання, здатність до музичного діалогу, колективної імпровізації, оперативного реагування на творчі рішення партнерів, підтримання єдиної художньої концепції та драматургії концертної програми.
4. **Артистизм, сценічна культура та самостійність художньої концепції — до 10 балів.** Сценічна свобода, концертна стабільність, артистична переконливість, професійна комунікація з аудиторією, здатність обґрунтувати власні виконавські рішення, продемонструвати творчу індивідуальність і завершеність концертного виступу.

Виконання, що містить суттєві технічні, інтонаційні, ритмічні чи стильові помилки, порушення ансамблевої злагодженості, нестабільність свінгової пульсації та груву, недостатню логічність імпровізаційного розвитку, невиправдане використання електронних засобів або порушення цілісності художньої концепції, оцінюється пропорційно до рівня фактично продемонстрованих результатів.

Загальні положення щодо оцінювання

Максимальна кількість балів за семестр становить **100 балів**, із них:

- поточний контроль — **60 балів**;
- підсумковий контроль (екзамен) — **40 балів**.

Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки — 60.

Оцінювання здійснюється відповідно до національної шкали та шкали ЄКТС, установлених нормативними документами Харківської державної академії культури.